

משנה מסכת אבות פרק ה משנה כא

הוא היה אומר בן חמש שנים למקרא בן עשר למשנה **בן שלש עשרה למצות** בן חמש עשרה לתלמוד בן שמונה עשרה לחופה בן עשרים לרדוף בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעצה בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה בן שמונים לגבורה בן תשעים לשוח בן מאה כאילו מת ועבר ובטל מן העולם:

Traité Pirké Avot, chapitre 5 Michna 21

Lui (Yéhouda fils de Téma) disait : 5 ans, c'est l'âge de l'apprentissage de la Torah (écrite) ; 10 ans c'est l'âge de la Michna ; **13 ans c'est l'âge des commandements** ; 15 ans, l'âge du Talmud, 18 ans l'âge du mariage...

ר' עובדיה מברטנורא

בן שלש עשרה למצות - דכתיב (שם ה') איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם, וגבי שכם כתיב (בראשית ל"ד) ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, **ולוי באותו פרק בן שלשה עשר שנה היה, וקרי ליה איש:**

Commentaire de Bartenora sur "13 ans c'est l'âge des commandements"

Comme il est marqué (Bamidbar chapitre 5) « si un homme ou une femme a causé un préjudice à une personne... ». Et à propos de Chekhem, il est dit (Bérechit chapitre 34) : « Et il prirent les deux fils de Yaakov, Simon et Lévi, les frères de Dina, chaque homme son épée » **et Lévi à ce moment là, avait 13 ans et on l'appelle un homme.**